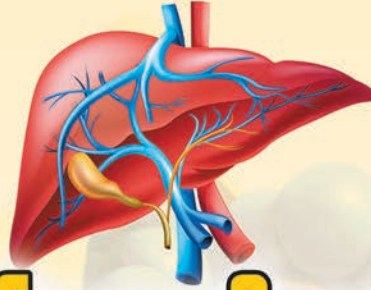

World Health
Organization
Myanmar

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအကြောင်း သိကောင်းစရာ (မေးလေ့မေးထရှိသော အမေးအဖြေများ)

ဂူလိုင်လာ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

အမျိုးသားအသည်းရောင်အသားဝါရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးစီမံချက်နှင့်
ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးဌာနခွဲတို့ ပူးပေါင်းပြုစုသည်။

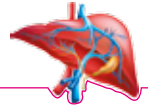
အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအကြောင်း

သိကောင်းစရာ

(မေးလေ့မေးထရှိသော အမေးအဖြေများ)

မာတိကာ

၁။	အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအကြောင်းသိကောင်းစရာ (မေးလေ့မေးထရှိသော အမေးအဖြေများ)	၁
၂။	အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ)ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၃
၃။	အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ)ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၈
၄။	အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၁၃
၅။	အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး)ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ	၁၉

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါအကြောင်းသိကောင်းစရာ

(မေးလေ့မေးထရှိသော အမေးအဖြေများ)

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါသည် ကမ္ဘာ့တဝန်းလုံး၌ သေဆုံးမှုနှုန်း အများဆုံးရောဂါများ အနက် အဆင့်(၇) နေရာတွင်ရှိပြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ရှိပါသည်။ ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏စစ်တမ်းများအရ အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါကူးစက်ခံရမှု၊ နာတာရှည်ရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုနှင့် သေဆုံးမှုတို့မှာ နှစ်စဉ်မြင့်တက်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ယခုအခါ အခြားကူးစက်နိုင်သောရောဂါများဖြစ်သည့် တီဘီရောဂါ၊ ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက် ရောဂါနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါတို့ကြောင့် သေဆုံးမှုနှုန်းမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ကျဆင်းလာနေကြောင်း တွေ့ရှိရသော်လည်း အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါနှင့် နောက်ဆက်တွဲရောဂါများကြောင့် သေဆုံးမှုနှုန်းမှာမူ အချိန်နှင့်အမျှ မြင့်တက်လျက်ရှိနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ၏ နောက်ဆက် တွဲရောဂါများကြောင့်ဖြစ်သော သေဆုံးမှုများအနက် (၉၀%) သည် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါ ပိုးနှင့် (စီ) ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး ကျန် (၁၀%) သည် အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးနှင့် (အီး) ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြောင်းသိရှိရပါသည်။

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါသည်

- ▼ အသည်းရောင်အသားဝါဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများကြောင့် အဖြစ်အပျက်များဖြစ်ပြီး အခြားကူးစက်ရောဂါ ပိုးများ(Bacterial infection, Parasitic infection)
- ▼ အချို့ခါတုပစ္စည်းများနှင့် ဆေးဝါးများ၊
- ▼ အရက်သေစာသောက်သုံးခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်။

အသည်းရောင်အသားဝါဗိုင်းရပ်စ်ပိုး ဘယ်နှစ်မျိုးရှိပါသလဲ?

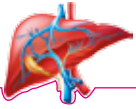
အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး (၅) မျိုးရှိပါသည်။

၎င်းတို့မှာ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ)၊ (ဘီ)၊ (စီ)၊ (ဒီ) နှင့် (အီး) ပိုးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါလက္ခဏာများ

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ၏ ယေဘုယျ လက္ခဏာများမှာ-

- ▼ ဖျားခြင်း၊ မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း၊

- ▼ အစားအသောက်ပျက်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ ဗိုက်အောင့်ခြင်း၊
- ▼ အသားဝါခြင်း၊ မျက်လုံးဝါခြင်း၊
- ▼ ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း၊ ဝမ်းအရောင်ဖျော့ခြင်း၊
- ▼ အဆစ်အမြစ်များနာကျင်ကိုက်ခဲခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါရောဂါလက္ခဏာများ ခံစားရသည်ဟုသံသယရှိပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်၍ စစ်ဆေးမှုခံယူပါ။

ဖျားခြင်း

မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း

ပျို့ခြင်း

အန်ခြင်း

ဗိုက်အောက်ခြင်း

အစားအသောက်ပျက်ခြင်း

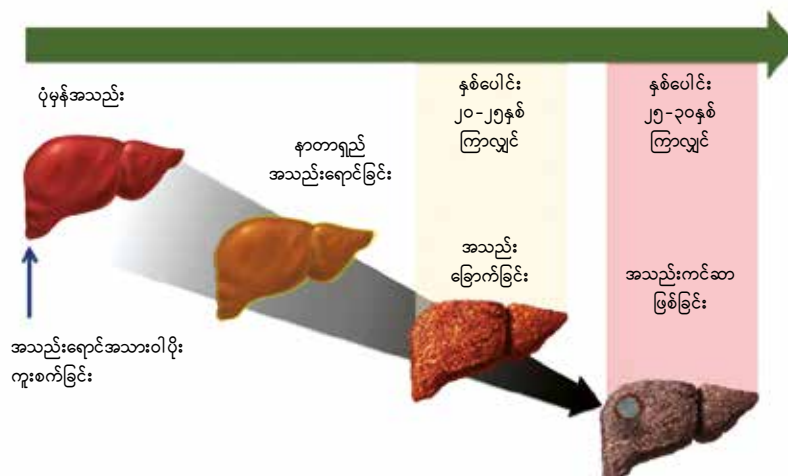
အသားဝါခြင်း
မျက်လုံးဝါခြင်း

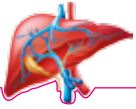
ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း၊
ဝမ်းအရောင်ဖျော့ခြင်း

အသည်းရောင်အသားဝါရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများ

- ▼ နာတာရှည် အသည်းရောင်ရောဂါ၊
- ▼ အသည်းခြောက်ရောဂါ၊
- ▼ အသည်းကင်ဆာရောဂါ။

အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ)
ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ

၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါဆိုတာဘာလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ် (အေ) ရောဂါပိုးကြောင့်ဖြစ်ပွားသော အသည်းရောင်ရောဂါ တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါ ဘယ်လိုကူးစက်ခံရနိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ် (အေ) ပိုးသည် ရောဂါပိုး ကူးစက်ခံထားရသူ၏ ခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သော တံတွေး၊ အန်ဖတ် စသည့်အညစ်အကြေးများနှင့် မစင်ပါရှိသော မသန့်ရှင်းသည့် အစားအစာနှင့် ရေများအား စားသောက် မိခြင်းမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သည်။

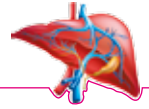

၃။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးသည် မည်သူတို့တွင် ကူးစက်နိုင်ခြေပိုများသနည်း?

- ▼ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှုအားနည်းသူများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုအားနည်းသောနေရာများတွင် နေထိုင်သူများ၊
- ▼ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါအဖြစ်များသောဒေသသို့ ခရီးသွားသူ/ အဆိုပါဒေသတွင် အလုပ်လုပ်သူများနှင့် နေထိုင်သူများ၊
- ▼ သွေး (သို့) သွေးပစ္စည်းများနှင့်ဆိုင်သော သုတေသနဓာတ်ခွဲခန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများတွင် ကူးစက်နိုင်ခြေပိုများပါသည်။

၄။ အသည်းရောင်အသားဝါ(အေ)ရောဂါပိုးသည်ရောဂါလက္ခဏာမပြဘဲနှင့်ကူးစက်နိုင်ပါသလား?

ကူးစက်နိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးများတွင် ရောဂါလက္ခဏာမပြတတ်ပါ။ ထို့အပြင် ရောဂါပိုးရှိသူသည် ရောဂါလက္ခဏာမပြမီ (၂)ပတ်အလို၌ပင် အခြားသူများအားကူးစက်နိုင်ပါသည်။

၅။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး၏ ရောဂါလက္ခဏာတွေကဘာတွေလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ)ရောဂါ၏ ယေဘုယျလက္ခဏာများမှာ-

ဖျားခြင်း

မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း

ပျို့ခြင်း

အန်ခြင်း

ဗိုက်အောက်ခြင်း

အစားအသောက်ပျက်ခြင်း

အသားဝါခြင်း
မျက်လုံးဝါခြင်း

ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း၊
ဝမ်းအရောင်ဖျော့ခြင်း

၆။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးရှိသူတွင် မည်သည့်အချိန်တွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြသလေ့ ရှိသလဲ?

ရောဂါပိုးခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ပြီး (၂) ပတ်မှ (၆) ပတ်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာပြသလေ့ ရှိသည်။

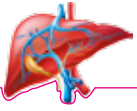
၇။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါလက္ခဏာ ဘယ်လောက်ကြာကြာပြနိုင်သလဲ?

ရောဂါလက္ခဏာများသည် (၂) လမှ (၆) လ အထိ ရောဂါလက္ခဏာပြသနိုင်သည်။

၈။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိ ဘယ်လိုသိနိုင်သလဲ?

လူနာထံမှ သွေး နှင့် မစင်ကို ရယူ၍ စမ်းသပ်စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၉။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးရှိသူများသည် ဘာတွေလိုက်နာရမလဲ?

- ▼ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးရှိသူများသည် အရက်ဘီယာသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။ အသည်းကိုထိခိုက်စေနိုင်သော ဆေးဝါးများကို မသုံးစွဲမီဆရာဝန်နှင့် တိုင်ပင်ပြီးမှ သုံးစွဲရမည်။
- ▼ အနားယူခြင်းသည် အဓိကကုထုံးဖြစ်သည်။ သစ်သီးဖျော်ရည်များကို သကြား၊ ဂလူးကိုစ့်အမှုန့် တို့နှင့်ဖျော်၍ များများသောက်ပါ။ မောပန်းနွမ်းနယ်စေနိုင်သော အလုပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။

၁၀။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးအတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိပါသလား?

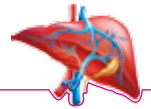
အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး ကာကွယ်ဆေးရှိပါသည်။

၁၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်။

- ▼ အစားအသောက်ကိုင်တွယ်သူများသည် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး အထူးဂရုစိုက်ခြင်း၊
- ▼ အစားအသောက်မပြင်ဆင်မီ၊ မစားသုံးမီ နှင့် အိမ်သာတက်ပြီးတိုင်း လက်ကို ဆပ်ပြာ ဖြင့် သေချာစွာဆေးကြောခြင်း၊
- ▼ မသန့်ရှင်းသောအစားအစာနှင့် ရေများ သောက်သုံးခြင်း၊ လုံလောက်စွာချက်ပြုတ် မထားသော အသား၊ အသားစိမ်းငါးစိမ်းများ စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် အသည်း ရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး ကူးစက် ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်သည်။

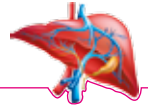
- ▼ မသန့်ရှင်းသောအစားအစာနှင့် ရေများသောက်သုံးခြင်း၊ လုံလောက်စွာချက်ပြုတ်မထားသော အသား၊ အသားစိမ်းငါးစိမ်းများ စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုးကူးစက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်သည်။

၁၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါပိုး ကာကွယ်ဆေးဘယ်လိုထိုးနှံရမလဲ?
ကာကွယ်ဆေးကို (၆) လခြား၍ (၂) ကြိမ်ထိုးနှံသင့်သည်။

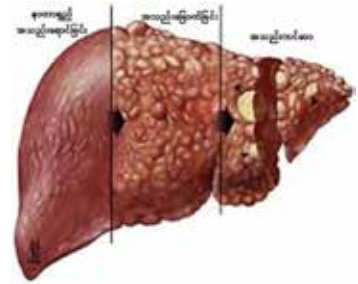

အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ)
ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ

၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါဆိုတာဘာလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါသည် အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ် (ဘီ) ဗိုင်းရပ်စ် ရောဂါပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားသော အသည်းရောင်တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ရုတ်တရက်ဖြစ်သော အသည်းရောင်ရောဂါ နှင့် နာတာရှည်အသည်းရောင်ရောဂါဟူ၍ (၂) မျိုးဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။ အသည်းရောင် အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါ၏ နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများအဖြစ် အသည်းခြောက်ခြင်းနှင့် အသည်းကင်ဆာရောဂါတို့ ဖြစ်စေတတ်ပြီး အသက်သေဆုံးသည်အထိ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါ ဘယ်လိုကူးစက်ခံရနိုင်သလဲ?

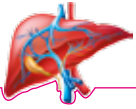
အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးသည်

- ▼ ရောဂါပိုးရှိသော မိခင်မှကလေးသို့ ကလေးမီးဖွားစဉ်တွင် ကူးစက်နိုင်သည်။
- ▼ ရောဂါပိုးရှိသူနှင့် အကာအကွယ်မဲ့ လိင်ဆက်ဆံခြင်း၊
- ▼ ရောဂါပိုးပါဝင်သော သွေး၊ ခန္ဓာကိုယ်မှထွက်သောအရည်များ၊ တံတွေး၊ သုတ်ရည်များ စသည်တို့နှင့် ထိတွေ့မိခြင်း၊
- ▼ ရောဂါပိုးပါဝင်သည့် သွေးသွင်းမိခြင်း၊
- ▼ မသန့်ရှင်းသောအပ်များဖြင့် ဆေးထိုးခြင်း၊ အပ်စူးမိခြင်းတို့မှ ရောဂါကူးစက်နိုင်ပါသည်။

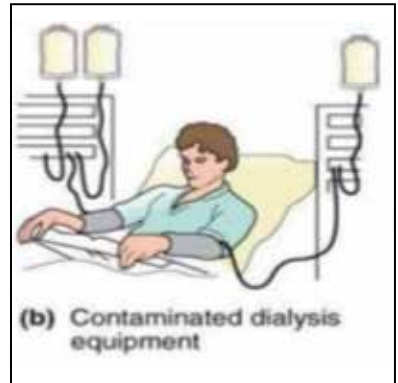
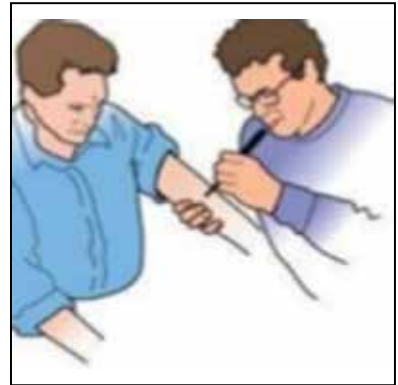

၃။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးသည် မည်သူတို့တွင် ကူးစက်နိုင်ခြေပိုများသနည်း?

- ▼ မကြာခဏ သွေးသွင်းကုသမှုခံယူရသူများ၊
- ▼ နာတာရှည်ကျောက်ကပ်ရောဂါရှိ၍ ကျောက်ကပ်ဆေးရလေ့ရှိသူများ၊

- ♥ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါ အစားထိုး ကုသမှုခံယူထားရသူများ၊
- ♥ သွေးကြောတွင်းသို့ မူးယစ်ဆေးဝါးထိုးသွင်း အသုံးပြုလေ့ရှိသူများ၊
- ♥ မသန့်ရှင်းသောအပ်ဖြင့် သွေးကြောအတွင်းသို့ အကြောဆေးထိုး လေ့ရှိသူများ၊
- ♥ နာတာရှည်အသည်းရောင် အသားဝါ (ဘီ) ပိုးခံစားနေရသူနှင့် အတူနေထိုင်သူများ၊
- ♥ ရောဂါပိုးကူးစက်ခံထားရသူနှင့် အကာကွယ်မဲ့လိင်ဆက်ဆံမှုရှိသူများ၊
- ♥ လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တက်သောရောဂါပိုးရှိသူများ၊
- ♥ လိင်တူဆက်ဆံသော အမျိုးသားများ၊
- ♥ လိင်ဆက်ဆံဖော်များသူများ၊
- ♥ လုပ်ငန်းခွင်တွင် သွေး (သို့) သွေးနှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများဖြင့် ထိတွေ့ကိုင်တွယ်ရသူများနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးသူများတွင် ကူးစက်နိုင်ခြေများပါသည်။

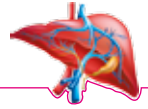
၄။ အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ)ရောဂါပိုးသည်ရောဂါလက္ခဏာမပြဘဲနှင့် ကူးစက်နိုင်ပါသလား?
ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

၅။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးရှိသူတွင် မည်သည့်အချိန်တွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြသလေ့ရှိသလဲ?

ရောဂါပိုးခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ပြီး (၆)ပတ်မှ (၆)လအတွင်း ရောဂါလက္ခဏာ ပြသလေ့ရှိသည်။

၆။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိ ဘယ်လိုသိနိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိကို သွေးစစ်ဆေးခြင်း (HBsAg) ဖြင့် စစ်သပ်စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၇။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးသည် ကုသ၍ ရနိုင်ပါသလား?

အနားယူခြင်းသည် အဓိကကုထုံးဖြစ်သည်။ အရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။ အာဟာရ ပြည့်ဝစွာ စားသောက်ပါ။ မောပန်းနွမ်းနယ်စေသော အလုပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ သောက်ဆေး ထိုးဆေးများဖြင့် ကုသနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါအား အမြစ် ပြတ်ပျောက်ကင်းအောင် ကုသခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ ရောဂါပိုးများထပ်မံပြန့်ပွားခြင်းများမရှိအောင် ဟန့်တားထားခြင်းသာဖြစ်သည့် အတွက် ဆရာဝန်ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ဆေးသောက်သုံးရန် လိုအပ်ပါသည်။

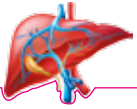
၈။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးအတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိပါသလား?

ကာကွယ်ဆေးရှိပါသည်။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါ ပိုးကာကွယ်ဆေးရှိပြီး ကာကွယ်ဆေးအား အကြိမ် ပြည့် ထိုးနှံသင့်ပါသည်။ မွေးကင်းစကလေးအားလုံးကို မွေးဖွားပြီး (၂၄) နာရီအတွင်း အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံပေးရမည်။ ကာကွယ်ဆေး မထိုးရသေးသောသူတိုင်း အသည်းရောင်အသားဝါ(ဘီ) ရောဂါကာကွယ်ဆေး အကြိမ်ပြည့် ထိုးနှံသင့်သည်။

၉။ အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးသည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်ပြင်ပတွင် မည်မျှကြာအောင် အသက်ရှင် နေနိုင်သလဲ?

လူ့ခန္ဓာကိုယ်၏ပြင်ပတွင် အနည်းဆုံး(၇)ရက်ကြာသည်အထိ အသက်ရှင်နေနိုင်သည်။ ထိုအချိန် အတွင်း ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးသည် အခြားသူ၏ ကိုယ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်၍ ရောဂါကူးစက်နိုင်သည်။

၁၀။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များသည် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါ ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေးသင့်ပါသလား?

ကိုယ်ဝန်အပ်စဉ်ကပင် စစ်သင့်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါရှိသောမိခင်သည် ကလေးမီးဖွားနေစဉ်တွင် မိခင်မှကလေးသို့ ရောဂါကူးစက်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

၁၁။ မိခင်တွင် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ရောဂါပိုးရှိပါက ကလေးအား မကူးစက်ရန် မည်သို့ ကာကွယ်သင့်သနည်း?

ရောဂါပိုးရှိသောမိခင်မှမွေးသော ကလေးငယ်အား မွေးပြီးပြီးချင်း (၂၄) နာရီအတွင်း အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ကာကွယ်ဆေး နှင့် လိုအပ်ပါက အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကာကွယ်နိုင်သော ပဋိပစ္စည်း (Hepatitis B Immunoglobulin HBIG) ကို ထပ်မံထိုးနှံသင့်သည်။ နောက် (၆)လအတွင်း လိုအပ်သော အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုး ကာကွယ်ဆေးကို ထပ်မံထိုးနှံသင့်ပါသည်။

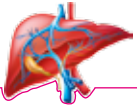
၁၂။ မွေးကင်းစကလေးငယ် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကူးစက်ခံရပါက ဘာဖြစ်နိုင်ပါသလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကူးစက်ခံရသော မွေးကင်းစကလေးငယ်များသည် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြသလေ့မရှိသော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင် နာတာရှည်အသည်းရောင်ရောဂါဖြစ်ပွားရန် (၉၀%) ရှိပြီး အသည်းပျက်စီးခြင်း၊ အသည်းခြောက်ခြင်း၊ အသည်းကင်ဆာဖြစ်ခြင်းများ ဖြစ်ပွားနိုင်ပြီး အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။

၁၃။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်သည် အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးထားသည်ဖြစ်စေ၊ မထိုးထားသည်ဖြစ်စေ မွေးကင်းစကလေးငယ်အား အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးရန် လိုအပ်ပါသလား?

လိုအပ်ပါသည်။ မွေးကင်းစကလေးငယ်တိုင်း အသည်းရောင်အသားဝါ (ဘီ) ပိုးကာကွယ်ဆေးထိုးနှံထားသင့်သည်။

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)
ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ

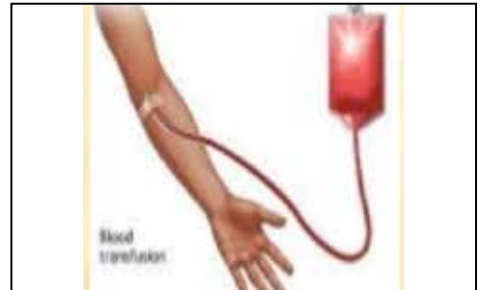
၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါဆိုတာဘာလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် ရောဂါပိုးရှိသူ၏ သွေးမှတစ်ဆင့် အဓိကကူးစက်တတ်ပြီး ကူးစက်ခံရသူ၏ ကိုယ်ခံအားအနည်း/အများပေါ်မူတည်၍ ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်အတွင်း သာမန် ရောဂါလက္ခဏာများသာခံစားရပြီး ပျောက်ကင်းသွားနိုင်သလို နှစ်ပေါင်းများစွာ နာတာရှည်ရောဂါ အထိ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။

၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါ ဘယ်လိုကူးစက်ခံရနိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးသည်

- ▼ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ပိုးပါသော သွေးသွင်း မိခြင်း၊
- ▼ မသန့်ရှင်းသောအပ်များဖြင့် ဆေးထိုးခြင်း၊ သွေး ဖောက်ခြင်း၊ နားဖောက်ခြင်း၊ အပ်စိုက်ခြင်း၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးခြင်း၊
- ▼ ရောဂါပိုးရှိသောသူနှင့် သွားတိုက်တံ၊ သွားကြား ထိုးတံ၊ မုတ်ဆိတ်ရိတ်ဓားတို့ကို အတူတူ သုံးစွဲ ခြင်း၊
- ▼ ရောဂါပိုးရှိသော ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်မှကလေးသို့ ကူးစက်ခြင်း၊ ရောဂါပိုးရှိသူနှင့် အကာအကွယ်မဲ့ လိင်ဆက်ဆံခြင်းဖြင့်တို့ဖြင့် ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

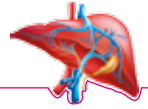

၃။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် လိင်ဆက်ဆံရာမှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်ပါသလား?

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ရောဂါသည် တစ်လင်တစ်မယားနေထိုင်မှုပုံစံတွင် ကူးစက်ခံရမှု နည်းသော်လည်း အပျော်အပါးလိုက်စားသူများ၊ လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သော ရောဂါရှိသူ များ၊ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးရှိသူများနှင့် လိင်ဆက်ဆံမိပါက ကူးစက်နိုင်ခြေပို များပါသည်။

၄။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးသည် မည်သူတို့တွင် ကူးစက်နိုင်ခြေပိုများသနည်း?

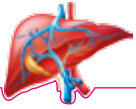
ရောဂါပိုးရှိသူ အသုံးပြုထားသည့် မသန့်ရှင်းသောအပ်ဖြင့် သွေးကြောအတွင်းသို့ အကြောဆေးထိုး လေ့ရှိသူများ၊ ဆေးမင်ကြောင်ထိုးသူများ၊ နားဖောက်သူများ၊

- ♥ မသန့်ရှင်းသော သွားနှင့်ခံတွင်းကိရိယာများအသုံးပြု၍ကုသမှုခံယူသူများ၊
- ♥ မကြာခဏ သွေးသွင်းကုသမှုခံယူရသူများ၊
- ♥ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြောအတွင်းသို့ ထိုးသွင်းလေ့ရှိသူများ၊
- ♥ လုပ်ငန်းခွင်တွင် သွေး (သို့) သွေးနှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများဖြင့် ထိတွေ့မှုရှိသူများနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများ၊
- ♥ ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါ အစားထိုးကုသမှုခံယူရသူများ၊
- ♥ မကြာခဏ ကျောက်ကပ်ဆေးရသူလူနာများ၊
- ♥ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးရှိသောမိခင်မှ မွေးဖွားသော ကလေးများတွင် ကူးစက်နိုင်ခြေ ပိုများပါသည်။

- ၅။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးသည် ခြင် (သို့မဟုတ်) အခြားအင်းဆက်ပိုးများ ကိုက်ခြင်းဖြင့် ကူးစက်နိုင်ပါသလား?
- မကူးစက်နိုင်ပါ။
- ၆။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ရောဂါပိုးသည် ရောဂါလက္ခဏာမပြဘဲနှင့် ကူးစက်နိုင်ပါသလား?
- ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

၇။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ရောဂါပိုးသည် ရောဂါလက္ခဏာတွေကဘာတွေလဲ?

- အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ရောဂါ၏ ယေဘုယျလက္ခဏာများမှာ

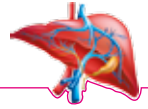
၈။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးရှိသူတွင် မည်သည့်အချိန်တွင် ရောဂါလက္ခဏာများ စတင် ပြသလေ့ရှိသလဲ?

ရောဂါပိုးခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ပြီး (၆)ပတ်မှ (၇)ပတ်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာပြသလေ့ရှိသည်။

၉။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိ ဘယ်လိုသိနိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိကို သွေးဖောက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းတွင် အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ)ပိုး ပဋိပစ္စည်း HCV Antibody (Anti-HCV) ရှိ/ မရှိ Screening test (Rapid Diagnostic Test) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိပစ္စည်းတွေ့ရှိပါက ပိုးကောင်ရေ စစ်ဆေးခြင်းကို HCV RNA PCR test ဖြင့်လည်းကောင်း အတည်ပြု စစ်ဆေးသိရှိနိုင်ပါသည်။

၁၀။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ပိုးကူးစက်ခြင်းခံထားရသူ မိခင်သည် ၎င်း၏ မွေးကင်းစ ကလေးငယ်ကို မိခင်နို့တိုက်ကျွေးနိုင်ပါသလား?

တိုက်ကျွေးနိုင်ပါသည်။ မိခင်နို့တိုက်ကျွေးခြင်းဖြင့် မိခင်မှကလေးငယ်သို့ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ပိုးကူးစက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသော သက်သေသာဓက မရှိသေးပါ။ သို့ရာတွင် နို့တိုက်မိခင် ၏ နို့သီးခေါင်းကွဲနေခြင်း၊ သွေးထွက်နေခြင်းများရှိလျှင်မူ မိခင်နို့တိုက်ကျွေးခြင်း မပြုသင့်ပါ။

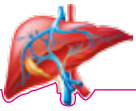
၁၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ(စီ)ပိုးရှိသူများသည် ဘာတွေလိုက်နာရမလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးရှိသူများသည် အရက်ဘီယာသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ အသည်းကိုထိခိုက်စေနိုင်သော ဆေးဝါးများကို မသုံးစွဲမီ ဆရာဝန်နှင့် တိုင်ပင်ခြင်း၊

၁၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် ကုသ၍ ရနိုင်ပါသလား?

- အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါသည် လူနာ၏ ကိုယ်ခံအားပေါ်မူတည်၍ အသည်းကို အနားပေးခြင်းဖြင့် နာတာရှည်ရောဂါအဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွားခြင်းမရှိဘဲ ပျောက်ကင်းနိုင်သည်။ အနားယူခြင်းသည် အဓိကကုထုံးဖြစ်သည်။ သစ်သီးဖျော်ရည်များကို သကြား၊ ဂလူးကိုစ့်အမှုန့်တို့နှင့် ဖျော်၍ များများသောက်ပါ။ မောပန်းနွမ်းနယ်စေသော အလုပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ အသည်းကို ထိခိုက်စေသော အရက်သေစာသောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- နာတာရှည်အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါဖြစ်ပွားပါကလည်း ယခုအခါ ခေတ်မီဆေးဝါးများဖြစ်သည့် Direct Acting Antiviral (DAA) သောက်ဆေးများဖြင့် ရက်သတ္တပတ် (၁၂)ပတ်မှ (၂၄)ပတ်အတွင်း ပျောက်ကင်းအောင် ကုသနိုင်ပါသည်။
- သို့ရာတွင်ဆရာဝန်များမှ ရောဂါပိုးရှိသူ လူနာ၏ အသည်းအခြေအနေနှင့် အခြားရောဂါများ ရှိ၊ မရှိ အပေါ်မူတည်၍ ဆေးကုသမှု လို၊ မလို ကို ဆုံးဖြတ်လမ်းညွှန်ပေးမည်ဖြစ်သည်။

၁၃။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးအတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိပါသလား?

ယခုအချိန်ထိ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုး ကာကွယ်ဆေးမရှိသေးပါ။

၁၄။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲ?

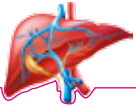
အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါကိုကာကွယ်နိုင်သော နည်းလမ်းများမှာ

- ♥ အခြားသူတစ်ဦးဦး၏ သွေးနှင့်လည်းကောင်း၊ သွေးပေကျနေသော အရာဝတ္ထု၊ ပစ္စည်းများနှင့် လည်းကောင်း တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မှုမရှိစေရေး အထူးဂရုပြုခြင်း၊
- ♥ မလိုအပ်ဘဲဆေးထိုးခံခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
- ♥ တစ်ခါသုံး ဆေးထိုးအပ်ကိုသာ အသုံးပြုခြင်း၊
- ♥ ဆေးထိုးအပ်၊ ဆေးပုလင်းစသည့်ချွန်ထက်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျကိုင်တွယ်ရန်၊ စွန့်ပစ်ခြင်း၊
- ♥ သွေးသွင်းခံယူရန် လိုအပ်ပါက ရောဂါပိုး [၄က်ဖျားပိုး၊ အိပ်ချ်အိုင်ဗွီပိုး (HIV)၊ ကာလသားရောဂါပိုး (Syphilis)၊ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) နှင့် (ဘီ) ပိုး] ကင်းစင်ကြောင်း စစ်ဆေးထားပြီးဖြစ်သော သွေးကိုသာသွင်းခြင်းစသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ အသည်းရောင်အသားဝါ (စီ) ရောဂါပိုးရှိသူနှင့် နီးကပ်စွာနေထိုင်သော်လည်း ဘယ်အခြေအနေတွေမှာ ကူးစက်ခံရမှုမရှိပါသလဲ?

- ♥ ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရသူနှင့် အိုးခွက်ပန်းကန်များ အတူတကွအသုံးပြုခြင်း၊
- ♥ ရောဂါပိုးရှိသူမိခင်၏ နို့ရည်မှ နို့စို့ကလေးငယ်သို့ ကူးစက်နိုင်ခြေနည်းပါးခြင်း၊
- ♥ ရောဂါပိုးရှိသူကို ပွေ့ဖက်နမ်းရှုံ့ခြင်း၊ လက်ကိုကိုင်တွယ်ခြင်း၊
- ♥ ရောဂါပိုးရှိသူချောင်းဆိုးခြင်း၊ နှာချေခြင်းတို့ကြောင့် အခြားသူများကို မကူးစက်နိုင်ပါ။

အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး)
ရောဂါပိုးအကြောင်း သိကောင်းစရာ

၁။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါဆိုတာဘာလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ ဗိုင်းရပ်စ် (အီး) ရောဂါပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားသော အသည်းရောင်ရောဂါ တစ်မျိုး ဖြစ်သည်။

၂။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါ ဘယ်လိုကူးစက်ခံရနိုင်သလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ပိုးသည် အဓိကအားဖြင့် မသန့်ရှင်းသော ရေ၊ အညစ်အကြေး၊ မစင် စသည်တို့မှ အစာအိမ်နှင့် အူလမ်းကြောင်းအတွင်းသို့ ရောက်ရှိ ကူးစက် တတ်ပါသည်။ လုံလောက်စွာ ချက်ပြုတ်မထားသော အသား၊ အသားစိမ်းငါးစိမ်း (သို့) ရောဂါပိုးကူးစက်ခံ ထားရသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ အသားများအား စားသုံးမိခြင်းတို့ကြောင့် ကူးစက်နိုင်ပါသည်။

၃။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးသည် မည်သူတို့တွင် ကူးစက်နိုင်ခြေပိုများသနည်း?

- ▼ တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းမှု အားနည်းသူများနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှုအားနည်းသော နေရာများတွင် နေထိုင်သူများ၊
- ▼ အသည်းရောင်အသားဝါ (အေ) ရောဂါအဖြစ်များသော ဒေသသို့ ခရီးသွားသူ (သို့) အဆိုပါ ဒေသ တွင် အလုပ်လုပ်သူများနှင့် နေထိုင်သူများ။

၄။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး)ရောဂါပိုးသည် ရောဂါလက္ခဏာတွေကဘာတွေလဲ?

အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး)ရောဂါ၏ ယေဘုယျလက္ခဏာများမှာ

ဖျားခြင်း

မောပန်းနွမ်းနယ်ခြင်း

ပျို့ခြင်း

အန်ခြင်း

ဗိုက်အောက်ခြင်း

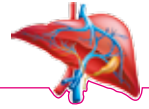
အစားအသောက်ပျက်ခြင်း

အသားဝါခြင်း
မျက်လုံးဝါခြင်း

ဆီးအရောင်ရင့်ခြင်း၊
ဝမ်းအရောင်ဖျော့ခြင်း

၅။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးရှိသူတွင် မည်သည့်အချိန်တွင် ရောဂါလက္ခဏာများ ပြသလေ့ရှိသလဲ?

ရောဂါပိုးခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ဝင်ရောက်ပြီး (၂)ပတ်မှ (၆)ပတ်အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာပြသလေ့ရှိသည်။

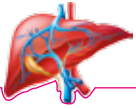
၆။ မည်သူတို့တွင် ရောဂါလက္ခဏာ ပိုမိုပြင်းထန်တတ်သနည်း?

- အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် ကိုယ်ခံအားကျဆင်းနေသောလူနာများတွင် ဖြစ်ပွားပါက ရောဂါလက္ခဏာပိုမိုပြင်းထန်တတ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါသည် ပြင်းထန်စွာခံစားရတတ်ပြီး ရုတ်တရက် အသည်းပျက်စီးခြင်း အခြေအနေအထိ ရောက်ရှိကာ အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်ပါသည်။
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များတွင် ကိုယ်ဝန် ဒုတိယနှင့် တတိယ(၃)လပတ်များ၌ ရောဂါပိုးကူးစက်ခံရပါက အသည်းပျက်စီးခြင်း ပိုမိုဖြစ်ပွားနိုင်ပြီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့်သန္ဓေသား သေဆုံးခြင်း အထိဖြစ်နိုင်ပါသည်။

၇။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုး ရှိ၊ မရှိ ဘယ်လိုသိနိုင်သလဲ?

လူနာထံမှ သွေး နှင့် မစင်ရယူ၍ စမ်းသပ်စစ်ဆေးနိုင်သည်။

၈။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးသည် ကုသ၍ ရနိုင်ပါသလား?

- ♥ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးရှိသူများသည် အရက်ဘီယာသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း အသည်းကိုထိခိုက်စေနိုင်သောဆေးဝါးများကို မသုံးစွဲမီ ဆရာဝန်နှင့် တိုင်ပင်ခြင်းတို့ကို လိုအပ်ပါသည်။
- ♥ အနားယူခြင်းသည် အဓိကကုထုံးဖြစ်သည်။ သစ်သီးဖျော်ရည်များကို သကြား၊ ဂလူးကိုစ့်အမှုန့် တို့နှင့်ဖျော်၍ များများသောက်ပါ။ မောပန်းနွမ်းနယ်စေသော အလုပ်များကို ရှောင်ကြဉ်ပါ။ အသည်းကိုထိခိုက်စေသော အရက်သေစာသောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။

၉။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးအတွက် ကာကွယ်ဆေးရှိပါသလား?

ကာကွယ်ဆေးရှိသော်လည်း တွင်ကျယ်စွာအသုံးပြုခြင်းမရှိပါ။

၁၀။ အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်သလဲ?

- ♥ အစားအသောက်ကိုင်တွယ်သူများသည် တစ်ကိုယ်ရေသန့်ရှင်းရေး အထူးဂရုစိုက်ခြင်း၊
- ♥ အစားအသောက်မပြင်ဆင်မီ၊ မစားသုံးမီနှင့် အိမ်သာတက်ပြီးတိုင်း လက်ကိုဆပ်ပြာဖြင့် သေချာစွာဆေးကြောခြင်း၊
- ♥ မသန့်ရှင်းသောအစားအစာနှင့် ရေများသောက်သုံးခြင်း၊ လုံလောက်စွာချက်ပြုတ်မထားသော အသား၊ အသားစိမ်းငါးစိမ်းများ စားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြင့် အသည်းရောင်အသားဝါ (အီး) ရောဂါပိုးကူးစက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်သည်။

